

Bilag 3: Metode

Børn og unge med en PPR-sag

Indenrigs- og
Sundhedsministeriets
BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed:
www.benchmark.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

1 Population og analyseperiode.....	3
1.1 Analysens population.....	3
1.2 Sammenligningsgruppe: "Alle børn og unge".....	5
1.3 Analyseperiode.....	5
2 Data om børn og unge med en sag ved PPR.....	6
2.1 Definition af PPR.....	6
2.2 Hvilket data har vi indsamlet?.....	7
2.3 Kommuner i analysen.....	11
2.4 Validering af data.....	13
3 Registerdata som anvendes i analysen.....	14
4 Læringspunkter ved indsamling af data om PPR-sager.....	19

1 Population og analyseperiode

1.1 Analysens population

Analysens population er 0-17-årige børn og unge, som har haft en sag ved pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR). Populationen er identificeret ud fra data fra kommunernes PPR-fagsystemer. Udgangspunktet er derfor, at man indgår i populationen, hvis man ifølge kommunens PPR-data har haft en PPR-sag i analyseperioden. I alt indgår 16 kommuner i analysen. Du kan læse mere om datagrundlaget og de 16 kommuner i kapitel 2.

Det har dog været nødvendigt at foretage nogle yderligere afgrænsninger i datasættet, da nogle børn og unge modtager PPR-indsatser i flere af kommunerne. Det kan for eksempel skyldes, at man er anbragt, eller at man går i skole eller dagtilbud i en anden kommune end den, man bor i, men det kan også være fordi en kommune køber PPR-indsatser hos andre kommuner. Vi ønsker, at analysens population så vidt muligt skal omhandle de børn og unge, hvor kommunen selv har mulighed for at beslutte, hvorvidt der er behov for en PPR-indsats. Derfor indgår man som udgangspunkt i populationen, hvis man har en PPR-sag i den samme kommune, som man går i dagtilbud eller skole i. Der er dog et par undtagelser til dette udgangspunkt. Populationsafgrænsningen er beskrevet i tabel 1.1. Efter tabellen uddybes nogle af kriterierne.

Tabel 1.1

Afgrænsning af populationen

Kriterie	Afgrænsning	Datakilde ¹⁾
Personen er mellem 0 og 17 år	Alderen er beregnet den 31. december midt i skoleåret.	BEF
Personen tilhører en af de 16 analysekommuner og har en PPR-sag fra denne kommune.		PPR-data fra kommunerne ²⁾
Personens kommune er defineret ud fra følgende regler:		
1) <i>Udgangspunkt:</i> Den kommune, som personen går i dagtilbud eller skole i.	Oplysninger om skole og dagtilbud er opgjort pr. 30. september.	BOERNFB, DAGTIL_BOERN, KOTRE, UDDINST
2) <i>Hvis man ikke går i dagtilbud eller skole:</i> Den kommune, som man er bosiddende i.	Oplysninger om bopælskommunen er opgjort pr. 31. december. For børn i særlige dagtilbud efter § 83 i Barnets Lov og for børn i private dagtilbud anvendes også barnets bopælskommune, da vi ikke har registerdata for disse dagtilbud ³⁾ .	BEF
3) <i>Hvis man går på efterskole:</i> Den kommune, hvor man senest har gået i skole i før efterskolen.	<i>Kriteriet er kun relevant, hvis INST3 = 1010 eller 1011 pr. 30. september.</i> I så fald anvendes den seneste beliggenhedskommune før efterskolen. Dette skal stadig være en grundskole (dvs. INST3 = 1012, 1013, 1014, 1015 eller 1016).	KOTRE og UDDINST
4) <i>Hvis personen går på en specialskole eller i et behandlings- og specialundervisningstilbud:</i> Den kommune, som skolen ligger i – men for at indgå i populationen, skal man dog også have boet i denne kommune inden visitationen.	<i>Kriteriet er kun relevant hvis INST3 = 1015 eller 1016 pr. 30. september.</i> I så fald skal handlekommunen på anbringelsen ("NY-KOM") være den samme som skolens beliggenhedskommune ("BELKOM").	BUAF og UDDINST

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er alle registre fra Danmarks Statistik. ²⁾ Læs mere om PPR-data i kapitel 2. ³⁾ Vi har data om børn og unge i §83-tilbud for 2022 og 2023, men altså ikke for hele analyseperioden. Derfor anvendes disse oplysninger ikke i populationsafgrænsningen.

Dagtilbud-/skolekommunen

Udgangspunktet er altså, at populationen bestemmes ud fra børnenes dagtilbud- og skolekommune – og ikke for eksempel ud fra barnets bopælskommune (hvilket dog for de fleste børn vil være den

samme kommune). Med tanke på PPR's lovbundne opgaver, kan det virke underligt, at populationen ikke er afgrænset ud fra bopælskommunen. PPR's lovbundne opgaver knytter sig specifikt til rådgivning i forbindelse med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, og her er det bopælskommune, der blandt andet har ansvaret for, at der foretages en PPV¹.

Ud over de lovbundne PPR-opgaver varetager PPR dog også forskellige opgaver, som kommunerne er forpligtigede til at varetage, men som ikke er lovbundne opgaver specifikt for PPR². Det er vores indtryk, blandt andet fra en række kommuner, at PPR-funktionen som udgangspunkt bruges til at bistå dagtilbud og skoler i kommunen, og i den forbindelse skelnes ikke mellem, hvem der bor og ikke bor i kommunen. Derfor kan PPR-medarbejdernes opgaver i praksis både omhandle børn og unge med bopæl i kommunen og børn og unge fra andre kommuner, så længe de går på en skole eller i et dagtilbud i kommunen. Vi har derfor valgt at afgrænse populationen ud fra, hvilken kommune man går i dagtilbud eller skole i, da det følger rapportens afgrænsning af PPR, som værende mere end blot de lovbundne PPR-opgaver (definitionen af PPR er uddybet i kapitel 2).

Vi er dog også åbne overfor, at man også kunne have valgt at identificere populationen ud fra bopælskommunen med henvisning til, at det er denne kommune, der har det lovgivningsmæssige ansvar overfor PPR's lovbundne opgaver. Alternativt skulle data have indeholdt oplysninger om kommunens rolle i PPR-sagen, som man kender det fra andre registre. Dvs. om kommunen er den kommune, der udfører PPR-sagen, og/eller om kommunen er den kommune, der har besluttet, at PPR-sagen skal oprettes (hvilket som udgangspunkt vil være den kommune, der betaler for PPR-sagen). Det har vi dog ikke indhentet oplysninger om. Det vides ikke, om kommunerne ville kunne indsætte denne oplysning i datasættet.

Særligt for børn og unge, der går på efterskole

Elever på efterskoler indgår i populationen, hvis de har en PPR-sag fra elevens tidligere skolekommune – dvs. den kommune, som man sidst gik i skole i, inden man startede på efterskole. Dette skyldes igen hensynet om, at populationen så vidt muligt skal omhandle de børn og unge, hvor kommunen selv har mulighed for at beslutte, hvorvidt der er behov for en PPR-indsats. Og for elever på efterskoler, der er under 18 år, er det stadig elevens tidligere skolekommune, der skal yde pædagogisk psykologisk rådgivning³. Desuden betyder denne undtagelse også, at kommunens population kun omhandler elever fra egen kommune.

Særligt for børn og unge der går på en specialskole eller i et behandlings- og specialundervisningstilbud

For elever på specialskoler eller behandlings- og specialundervisningstilbud⁴, har vi lavet et særligt krav om, at skoletilbuddet skal ligge i samme kommune som personen boede i inden visitationen. Vi har lavet denne undtagelse for at sikre, at kommuner med store behandlingstilbud eller store specialskoler ikke får tilskrevet alle børn fra disse skoler, men kun børn og unge fra deres egen kommune. For de fleste kommuner har det altså ikke så stor betydning for populationen, men for et par af analysekommunerne var det omkring 15 pct. af børn og unge med en PPR-sag i kommunen, som gik på enten en specialskole eller behandlings- og specialundervisningstilbud. Det er ikke alle

¹ Ifølge Folkeskoleloven er kommunerne forpligtigede til at yde pædagogisk psykologisk rådgivning samt at udarbejde pædagogiske psykologiske vurderinger (PPV'er) i forbindelse med afgørelser om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, og at afgørelser om specialpædagogisk bistand til førskolebørn skal også træffes på grundlag af en PPV.

² Se eventuelt "Infoboks 3.2: PPR's lovgrundlag" i følgende analyse: EVA (2023): "Undersøgelse af kommunernes pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR)".

³ Lov om efterskoler og frie fagskoler, § 3, stk. 2.

⁴ Hed tidligere dagbehandlingstilbud.

de 15 pct., som slettes fra analysen, men konkret de børn og unge, som er visteret til skoletilbuddet af en anden kommune.⁵

1.2 Sammenligningsgruppe: ”Alle børn og unge”

Undervejs i analysen sammenlignes børn og unge med en PPR-sag med alle børn og unge. Populationen af alle børn og unge anvendes desuden også i kapitel 4 i hovedrapporten, hvor vi ser på andel med en PPR-sag ud af alle børn og unge. Alle børn og unge er i den forbindelse afgrænset efter de samme kriterier som fremgår i tabel 1.1, dog uden kravet om, at man skal have en PPR-sag. Dvs. at alle børn og unge som udgangspunkt er de børn og unge, som går i dagtilbud eller skole i en af de 16 analysekommuner, dog med samme undtagelser som for PPR-populationen (se tabel 1.1). Det gælder for det første når vi bruger alle børn og unge som sammenligningsgrundlag (fx i tabellerne i kapitel 5 i hovedrapporten). Derudover gælder det, når vi ser på andel med PPR-sag ud af alle børn i kommunen – her er nævneren (antal børn og unge i kommunen) altså også opgjort med de samme undtagelser som tælleren (antal børn og unge med PPR-sag i kommunen).

1.3 Analyseperiode

Analysen omhandler tre skoleår, hhv. 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024. I hvert år er der ca. 35.000 børn og unge med PPR-sager i de 16 analysekommuner, jf. tabel 1.2. For at sikre en vis robusthed har vi poolet opgørelserne i de tre skoleår, dvs. at resultaterne opgøres samlet for alle tre år. Man kan indgå i populationen én gang pr. skoleår. Analysen omhandler derfor 106.440 observationer med en PPR-sag. Dette dækker over 58.457 unikke børn og unge. Nogle af de børn og unge har en PPR-sag i ét af skoleårene (og indgår derfor i populationen én gang) og andre har en PPR-sag enten to eller tre år (og indgår således i populationen to/tre gange). I kapitel 4 i hovedrapporten kan du se en fordeling i hvor mange der har en PPR-sag hhv. 1, 2 og 3 år i analyseperioden.

Tabel 1.2

Antal observationer pr populationen pr. skoleår og samlet set

Skoleår	Antal
2021/2022	33.747
2022/2023	36.535
2023/2024	36.158
I alt (antal observationer)	106.440
I alt (antal unikke børn og unge)	58.457

Kilde: Kommunernes PPR-registreringer, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Ved at samle data fra flere år kommer resultaterne til at omhandle langt flere børn og unge, hvilket betyder, at resultaterne i mindre grad afhænger af enkeltpersoner. Formålet med at opgøre resultaterne samlet for de tre skoleår er altså, at mindske risikoen for, at tilfældigheder, særlige omstændigheder eller få enkeltindivider påvirker den enkelte kommunes resultater på en u hensigtsmæssig måde. Der er enkelte delanalyser, hvor det ikke er muligt at samle data for de tre skoleår, fordi formålet er at se på udvikling og forløb. I disse tilfælde fremgår skoleåret/skoleårene af figuren/tabelen.

⁵ Vi sletter cirka 2.000 børn og unge med PPR-sager ved at opstille reglen i undtagelse.

2 Data om børn og unge med en sag ved PPR

Da der ikke findes et nationalt register om, hvilke børn og unge, der har en sag ved PPR, bygger rapporten på en større dataindsamling fra 16 kommuners PPR-fagsystemer. I dette kapitel beskrives dataindsamlingen, herunder blandt andet definitionen af PPR, hvilke data vi har indsamlet og vores vurdering af datasættets anvendelighed.

For at afdække hvordan kommunerne registrerer PPR-data og hvilke oplysninger de registrerer, afholdt vi forud for dataindsamlingen en række møder med relevante interessenter. Disse tæller ministerier og styrelser, PPR-ledere og –medarbejdere fra 12 kommuner, Landssamrådet for PPR-chefer, systemleverandører til forskellige PPR-fagsystemer samt andre eksterne aktører på området (blandt andet KL og EVA). Formålet med møderne var blandt andet, at finde ud af, hvordan det ville være mest meningsfulgt, at afgrænse PPR-funktionen, hvilke oplysninger vi kunne indsamle, og hvilke analysespørgsmål kommunerne anså som værende relevante at undersøge. Dataindsamlingen bygger derudover ovenpå erfaringer fra tidligere analyser af PPR⁶. Forud for indsamlingen af data afholdt vi desuden et frivilligt møde med de kommuner, der forventede at kunne levere data, hvor vi uddybede dataafgrænsningen og indholdet af dataindsamlingen. Her var det også muligt for kommunerne selv, at stille hinanden spørgsmål om, hvordan datatrækket kunne laves i forskellige PPR-fagsystemer.

Dataindsamlingen fandt sted fra maj til august 2024. Som udgangspunkt blev alle kommuner inviteret til at deltage i analysen og samtidig bad vi alle kommuner om at besvare et spørgeskema om organiseringen og styringen af PPR. I løbet af indsamlingsperioden blev der løbende sendt reminders til kommunerne, og indsamlingsperioden blev af flere omgange forlænget for at give kommunerne tid til – evt. i dialog med deres leverandør af PPR-fagsystemet – at lave det ønskede dataudtræk. 21 kommuner endte med at levere data til analysen, mens 80 kommuner besvarede spørgeskemaet. Du kan læse mere om spørgeskemaet og resultater fra besvarelsene i analysen ”Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen”⁷. Af de 21 kommuner, som leverede data til os, måtte vi efterfølgende frasortere fem kommuner fra analysen på baggrund af valideringstest. Dette er sket efter aftale med de pågældende kommuner.

2.1 Definition af PPR

Der er forskel på, hvordan kommunerne har organiseret PPR-funktionen. PPR-funktionen kan være samlet i én selvstændig enhed, være en del af en enhed med en bredere opgaveportefølje eller være spredt på tværs af flere forskellige enheder. I forbindelse med dataindsamlingen tydeliggjorde vi over for kommunerne, at PPR ikke nødvendigvis skulle forstås som en specifik afdeling i kommunen. PPR skal i stedet forstås som *kommunens samlede PPR-funktion*, altså den/de enhed(er) i kommunen, der arbejder med pædagogisk psykologisk rådgivning. Det gælder både de lovbundne opgaver indenfor PPR-funktionen⁸ og det gælder de øvrige opgaver, som ikke er lovpligtige opgaver for PPR-funktionen, men som kommunen har truffet beslutning om, også hører under PPR-funktionens opgaver. Det kan være opgaver på tværs af både børne- og undervisningsområdet samt familie- og sundhedsområdet, fx lettere behandlingsopgaver, samtaleforløb, understøttel-

⁶ Fx EVA (2023), ”Undersøgelse af kommunernes pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR)” samt Deloitte m.fl. (2020), ”Undersøgelse af kommunernes pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR)”.

⁷ Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2024. Analysen kan hentes på vores hjemmeside www.benchmark.dk.

⁸ Dvs. at yde pædagogisk psykologisk rådgivning samt at udarbejde pædagogiske psykologiske vurderinger ifm. afgørelser om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

se af trivsel og læring i de bredere børnefællesskaber og læringsmiljøer eller opgaver i forbindelse med samarbejdet med børne- og ungespsykiatrien.

Vi har valgt denne brede definition af PPR, da den generelle tilbagemelding fra kommunerne er, at det brede PPR-perspektiv er mere interessant end et smalt perspektiv afgrænset til PPR's lovpligtige opgaver. Det har desuden været vores indtryk, at det vil være mere kompliceret for de fleste kommuner at levere det ønskede dataudtræk, hvis det alene var afgrænset til de PPR-sager, der indeholder de lovpligtige PPR-opgaver.

I analysen om børn og unge med PPR-sager, vil den brede PPR-definition naturligvis give nogle flere sammenligningsudfordringer på tværs af kommunerne, netop fordi kommunerne har organiseret PPR-funktionen forskelligt, og derfor også varetager forskellige opgaver i deres PPR-funktion. I hovedrapporten ser vi derfor undervejs på, om der er forskelle mellem forskellige kommunetyper (opgjort ud fra kommunernes organisering af PPR, geografi, størrelse og socioøkonomi).

Kun individorienterede PPR-sager

Analysen omhandler desuden kun individorienterede PPR-sager. Vi er opmærksomme på, at der aktuelt på børne- og ungeområdet er et stort fokus på stærkere fællesskaber og et specifikt ønske om, at PPR i højere grad skal varetage fællesskabsorienterede og forebyggende opgaver. Analysens fokus på de individorienterede sager skyldes, at det er de sager, hvor kommunerne har journaliseringspligt. Det er således oplysninger, som kommunerne allerede registrerer i dag, og vel og mærke oplysninger, hvor børn og unges CPR-nummer er tilknyttet, hvilket er nødvendigt for, at vi kan koble PPR-data med relevant registerdata om børnene.

Det individorienterede fokus er dog også et interessant perspektiv. På trods af ønsket om mere fællesskabsorienterede opgaver, så fylder de individorienterede opgaver fortsat størstedelen af PPR-medarbejdernes arbejdstid. Gennemsnitligt bruger kommunerne således 68 pct. af deres tid på de individorienterede opgaver⁹. Analysen omhandler således en væsentlig del af PPR's nuværende arbejdsopgaver. Med indeværende analyse får kommunerne et nyt dokumenteret billede af, hvordan man selv og andre kommuner arbejder med PPR i dag. Denne viden er i sig selv vigtig, og kan understøtte de lokale dialoger om, hvordan man fremadrettet vil arbejde i PPR, herunder også i forhold til balancen mellem individorienterede og mere fællesskabsorienterede indsatser.

2.2 Hvilket data har vi indsamlet?

Målgruppe

Kommunerne er overordnet set blevet bedt om at levere data om følgende målgruppe: Alle børn og unge, som har haft en sag med aktivitet i PPR i skoleårene 2021/2022-2023/2024.

Det er endvidere blevet præciseret, at PPR-sagerne skal opgøres for hvert skoleår. Det har således ikke været nok at angive, hvorvidt et barn har haft en PPR-sag i løbet af ét af de tre skoleår, men det skal også angives, hvilket/hvilke skoleår, der har været aktivitet på sagen. Datasættet indeholder således følgende PPR-sager:

- **PPR-sager med aktivitet i 2021/2022:** Alle børn og unge, som i skoleåret 2021/2022 (dvs. fra 1. august 2021 til 31. juli 2022) havde en sag med aktivitet i PPR.

⁹ Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed (2024): "Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen".

- **PPR-sager med aktivitet i 2022/2023:** Alle børn og unge, som i skoleåret 2022/2023 (dvs. fra 1. august 2022 til 31. juli 2023) havde en sag med aktivitet i PPR.
- **PPR-sager med aktivitet i 2023/2024:** Alle børn og unge, som i skoleåret 2023/2024 havde en sag med aktivitet i PPR. Da skoleåret endnu ikke var afsluttet ved indsamlingstidspunktet, skulle data for dette skoleår omhandle aktivitet fra 1. august 2023 til og med 30. april 2024¹⁰.

I vejledningen om dataudtrækket blev det desuden præciseret, at der med *"aktivitet på sagen"* mentes al aktivitet og alle handlinger på barnets/den unges PPR-sag. I mange systemer vil det i praksis kunne identificeres ved, at en medarbejder har journaliseret et dokument eller en handling på PPR-sagen, fx et mødereferat, et notat om et telefonopkald, materiale fra udredninger, notater eller referater fra samtaler med barnet eller personer omkring barnet mm. Det betyder også, at det ikke har været afgørende i dataudtrækket, hvorvidt en PPR-sag var åben eller lukket i det pågældende skoleår eller på tidspunktet for datatrækket.

Kravet om "aktivitet på sagen" frem for fx "alle åbne sager", har vi valgt på baggrund af vores møder med blandt andet PPR-ledere og PPR-medarbejdere i kommunerne. Der har været bred enighed om, at der kan være store kommunale forskelle i forhold til, hvornår en sag lukkes. Det har således været vores vurdering, at vi får mere sammenlignelige data på tværs af kommunerne ved at fokusere på aktivitet på sagen.

Udgangspunktet for dataindsamlingen har været, at kommunerne skulle kunne lave dataudtrækket automatisk, og at kommunerne så vidt muligt ikke skulle afgrænse data yderligere end "alle PPR-sager". Dette har vi dels valgt for at mindske risiko for fejl og dels for at undgå at kommunerne skulle bruge for mange arbejdstimer på at lave opgaven. Datasættet omhandler således alle børn og unge, som har en registreret PPR-sag i kommunen med aktivitet på i et af skoleårene. PPR-sagen kan således både være udtryk for at PPR i kommunen har arbejdet med barnet, men det kan også skyldes en registrering af, at PPR har arbejdet med barnet i en anden kommune. Vi har ikke haft mulighed for at få oplysninger om kommunens rolle i PPR-sagen, hvilket er årsagen til, at vi i populationsafgrænsningen har lavet en række forskellige kriterier for, hvilken kommune man tilhører – se tabel 1.1.

Variable i datasættet

Datasættet skulle som udgangspunkt indeholde følgende fire variable: Barnets/den unges CPR-nummer¹¹, medarbejdergruppen for PPR-medarbejderen, angivelse af, om PPR-sagen indeholder en PPV, samt angivelse af skoleår eller aktivitetsdato¹². For at kunne deltage i dataindsamlingen skulle kommunen som minimum kunne levere oplysninger om CPR-nummer og skoleår/aktivitetsdato. Til gengæld var der nogle kommuner, som ikke kunne udtrække oplysninger om medarbejdergruppe og/eller PPV nemt og automatisk. I så fald kunne man udelade disse variable af datasættet. I tabel 2.1 er de konkrete oplysninger beskrevet og det er derudover angivet, hvor mange kommuner, der leverede de forskellige oplysninger.

¹⁰ Da skoleåret 2023/2024 endnu ikke var afsluttet da vi påbegyndte dataindsamlingen, skulle data for det seneste skoleår dog kun omhandle aktivitet til og med 30. april 2024. Dvs. at datasættet ikke indeholder PPR-sager, hvor der i skoleåret 2023/2024 først har været aktivitet i maj eller juni. Da data blot omhandler om barnet har en PPR-sag med aktivitet i løbet af skoleåret (ja/nej) og ikke omfanget af PPR-sagen (dvs. hvor ofte PPR-medarbejdere har arbejdet med sagen), forventer vi dog ikke at denne afgrænsning har væsentlig betydning for de indsamlede data.

¹¹ Behovet for cpr-nummeret skyldes, at dette var nødvendigt for at kunne koble PPR-data med registeroplysninger om børnene og de unge.

¹² Muligheden med aktivitetsdato frem for skoleår skyldes at det i nogle PPR-fagsystemer er nemmere at lave et samlet datatræk over al PPR-aktivitet. I så fald vil datasættet typisk indeholde en del rækker for den samme PPR-sag. Hvis kommunerne indsendte data på denne måde, kunne vi forholdsvist simpelt samle data på PPR-sagens skoleår.

Tabel 2.1

Variable i PPR-datasættet

Variabel	Definition og evt. bemærkning	Antal kommuner som har leveret denne oplysning
Cpr-nummer	Barnets/den unges cpr-nummer.	16 af 16 kommuner (100 pct.)
Skole-år/aktivitetsdato	Skoleår er den eneste tidsvariabel i datasættet. Det fremgår altså ikke af data, om PPR-sagen har været hele skoleåret eller kun i en kortere periode. PPR-sagerne opgøres for hvert skoleår. Dvs. hvis der har været aktivitet på en PPR-sag i flere skoleår, indgår man i datasættet en gang pr. skoleår. Derfor har vi også indsamlet oplysninger om hvilket eller hvilke skoleår PPR-sagen omhandler. Afhængig af kommunens opsætning af data kunne man enten angive skoleår eller den konkrete dato, hvor der har været aktivitet på sagen. <i>Hvis skoleår:</i> I hvilket/hvilke skoleår har der været aktivitet på sagen? Hvis flere skoleår laves en række pr. skoleår. <i>Hvis aktivitetsdato:</i> Datoen for hver enkelt aktivitet (fx journalisering af dokument) på hver sag. Der oprettes en række pr. dato.	16 af 16 kommuner (100 pct.)
Medarbejder-gruppe	Hvilken eller hvilke medarbejdergrupper arbejder på sagen? Hvis flere medarbejdergrupper arbejder med samme barn, angives alle medarbejdergrupper ved at lave flere rækker med samme barn. Hvis dette ikke er muligt, angives den primære medarbejdergruppe på sagen.	16 ud af 16 kommuner (100 pct.) ¹⁾
Indeholder PPV?	Er der i den pågældende sag lavet en pædagogisk psykologisk vurdering (PPV), herunder halvårslige/årslige re-visitationer?	4 ud af 16 kommuner (25 pct.) ²⁾

Anm.: I tabellen ser vi kun på de 16 kommuner, som er med i analysen og altså ikke på de 5 kommuner, som vi har valgt at udelade fra analysen. ¹⁾ En af kommunerne skiftede PPR-fagsystem i løbet af analyseperioden og havde kun mulighed for at have medarbejderoplysninger med i datasættet i det sidste af skoleårene (efter implementering af det nye system). ²⁾ Derudover var der 4 kommuner, som i første omgang også leverede data med PPV-oplysning, men det gjorde det mere kompliceret at lave datatrækket med denne oplysninger. Så da de kommuner skulle opdatere data, havde vi vurderet, at vi ikke kom til at bruge oplysningen, og derfor lavede de i anden omgang datatrækket uden PPV-oplysningen.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Særligt om medarbejdergruppe

I de indledende møder med kommunerne var vi interesseret i, at få en oplysning i dataudtrækket om, hvilken type af PPR-opgave sagen omhandlede. Til møderne viste det sig dog, at mange kommuner havde nemmere ved at lave et datatræk med medarbejdergruppen frem for eksempel sagens opgavetype (uddybes nedenfor). Mange kommuner har en skabelon pr. medarbejdergruppe i deres fagsystem, og kunne derfor i sagstittlen se, hvilken medarbejdergruppe sagen tilhørte.

Som det fremgår af tabel 2.2 kunne alle de 16 analysekommuner angive medarbejdergruppen på PPR-sagen – dog var der en kommune, der kun havde mulighed for at angive dette i ét af de tre skoleår. Derudover var der nogle af de kommuner, som vi efterfølgende slettede fra datasættet, der ikke havde mulighed for at angive medarbejdergruppe.

Resultaterne om medarbejdergrupper er afgrænset til at omhandle de fire største medarbejdergrupper i datasættet (hvis man ser bort fra sager hos administrative medarbejdere¹³); psykologer, talehørekonsulenter/logopæder, pædagogiske konsulenter/specialpædagogiske konsulenter samt fysio- og ergoterapeuter. De fleste af de medarbejdergrupper, som fremgik af det indsamlede data, kunne forholdsvis nemt fordeles i en af de fire personalegrupper eller alternativt en øvrig-kategori. I tvivlstilfælde har vi kontaktet kommunen. I tabel 2.2 fremgår hvordan vi har inddelt medarbejdergrupperne.

¹³ Vi ved fra flere kommuner, at deres PPR-sag altid starter ved en administrativ medarbejder, før den tilknyttes en specifik medarbejdergruppe. Da registreringen formentlig blot er udtryk for proces, har vi valgt at se bort fra administrative medarbejdere.

Tabel 2.2

Kategorisering af medarbejdergrupper

Medarbejdergrupper i analysen	Medarbejdergrupper	Eksempel på betegnelser
Fysio-/ergoterapeut	Fysio-/ergoterapeut	Fysioterapeut, ergoterapeut, FysErgo
Psykolog	Psykolog	Psykolog, PPR psykolog, BUF psykolog, dagbehandlingspsykolog
Pædagogisk/special-pædagogisk konsulent	Pædagogisk/special-pædagogisk konsulent	Inklusionskonsulent, PPR pædagog, pædagogisk konsulent/fagkonsulent/vejleder, ressourcepædagog, småbørnskonsulent, specialpædagogisk konsulent/vejleder, specialundervisningskonsulent
Tale-/hørekonsulent	Tale-/hørekonsulent	Logopæd, tale-/hørekonsulent, tosprogs konsulent, DSA
Øvrig	Administration	Administrativ medarbejder, afdelingsleder, jurist, sekretariat
	Familiebehandlere	Familiebehandlere
	Læsekonsulent	Læsekonsulent
	Øvrig	Dialogmøde, konsultative møder, visitation, visitationsudvalg, åben rådgivning

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Der kan være flere medarbejdergrupper, der arbejder omkring det samme barn i det samme skoleår. Når vi ser på resultater om medarbejdergrupper tillader vi derfor, at det samme barn kan tælle med flere gange pr. skoleår, specifikt én gang pr. medarbejdergruppe pr. skoleår.

Det er som udgangspunkt vores vurdering, at de medarbejdergrupper, der er angivet på barnets sag også har arbejdet med sagen. Der er dog to kommuner (svarende til knap 7 pct. af PPR-sagerne), som kun har kunne koble én medarbejdergruppe pr. barn pr. skoleår, selvom der kan være flere medarbejdergruppe, der har arbejdet med barnet sag. Det er vores vurdering, at det ikke er et stort problem for datakvaliteten, blandt andet fordi der er tale om relativt få observationer og fordi resultater for de øvrige kommuner viser, at der også oftest kun er en medarbejdergruppe pr. barn inden for det samme skoleår (læs mere herom i kapitel 6 i hovedrapporten). Når det undervejs i analysen har været relevant, har vi undersøgt om resultaterne ændrer sig, hvis vi fremfor at se på alle analysekommuner kun ser på de kommuner, hvor sagen kan indeholde flere medarbejdergrupper for det samme barn.

Variabel om opgavetype

I de indledende møder med kommunerne var vi som nævnt interesseret i at få oplysninger om, hvilke opgaver de forskellige PPR-sager omhandlede, for eksempel om det var individuel udredning, rådgivning til personalet eller lettere behandling. Det vil være særdeles relevant, særligt i PPR's kontekst, hvor opgavespændet kan variere og ikke kun er afgrænset af konkrete paragraffer i lovgivningen. Det stod dog hurtigt klart, at det for det første ikke var alle kommuner, der kunne lave et automatiseret dataudtræk med opgavetyper, og for det andet, at selv hvis vi fik oplysninger om opgavetypen, så ville det kræve et uforholdsmæssigt stort arbejde at kategorisere disse opgaveangivelser i nogle kategorier, som ville være meningsfulde på tværs af alle kommunerne. Vi valgte derfor at undlade at bede om oplysninger om opgavetypen.

Som det fremgår ovenfor bad vi dog kommunerne angive, om sagen indeholdte en PPV. Det var vores indtryk, at kommunerne havde nemmere ved at lave den registrering. For eksempel kunne nogle kommuner sætte datatrækket op til at angive, om minimum en dokumenttitel på sagen indeholdte ordet "PPV" eller "pædagogisk psykologisk vurdering". Som det fremgår af tabel 2.1 var det

dog i sidste ende de færreste kommuner, som kunne indberette denne oplysning, hvorfor vi har valgt at se bort fra denne variabel i analysen.

2.3 Kommuner i analysen

Følgende 16 kommuner indgår i analysen: Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Frederiksberg Kommune, Furesø Kommune¹⁴, Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune, Jammerbugt Kommune, Lejre Kommune, Odense Kommune, Rebild Kommune, Roskilde Kommune, Sorø Kommune, Svendborg Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

Det har ikke været et hensyn i udvælgelsen af kommuner, at de skulle være repræsentative for alle kommuners børn og unge med PPR-sager. I udgangspunktet blev alle kommuner inviteret til at deltage i dataindsamlingen, og de 16 analysekommuner er dem, der havde mulighed (ressourcer og den nødvendige dataopsætning) for at deltage i dataindsamlingen. Det er derfor heller ikke så overraskende, at analysekommunerne på en række parameter ikke ligner kommunerne i Danmark generelt. I tabel 2.3 og 2.4 herunder vises resultaterne fra en analyse af kommunernes repræsentativitet hhv. i forhold til baggrundskarakteristika for kommunerne (tabel 2.3) og i forhold til PPR's organisering (tabel 2.4).

I tabel 2.3 ses blandt andet, at kommunerne med et relativt lavt socioøkonomisk udgiftsbehov samt de største kommuner målt på indbyggertal er en smule overrepræsenteret i analysen, mens kommuner med et relativt højt socioøkonomisk udgiftsbehov er en smule underrepræsenteret¹⁵. Derudover er kommuner fra Region Nordjylland og Regions Sjælland overrepræsenteret, mens de øvrige tre kommuner er underrepræsenteret.

Hvis vi vender blikket mod kommunernes organisering af PPR viser tabel 2.4 at der blandt analysekommunerne er en lille overrepræsentation af kommuner, der har organiseret PPR sammen med skole- og/eller dagtilbudsområdet samt af kommuner med en bred PPR-organisering. Tilsvarende er der en lille underrepræsentation af kommuner, der har organiseret PPR sammen med det specialiserede socialområde for børn og unge. Og en mindre overrepræsentation både af kommuner, hvor en relativ lav andel af PPR-opgaver (under 60 pct.) er individorienterede og af kommuner, hvor en relativ høj andel af PPR-opgaverne (over 80 pct.) er individorienterede. Analysekommunerne er repræsentative for alle kommuner, når vi ser på om der er ansat fysio- og/eller ergoterapeuter ansat i PPR¹⁶.

Som det fremgår af hovedrapporten er den overordnede konklusion af repræsentativitetsanalysen, at analysekommunerne ikke er fuldt repræsentative for alle landets kommuner, men det er omvendt heller ikke tilfældet, at de adskiller sig markant det generelle kommunelandskab. Det betyder, at gennemsnitsresultaterne i rapporten for alle 16 analysekommuner ikke med sikkerhed kan tolkes som det reelle landsplansniveau, men vi har dog heller ikke grund til at tro, at resultaterne i analysen adskiller sig markant fra resultater fra de øvrige kommuner. Det er derfor vores vurdering, at resultaterne med en vis forsigtighed kan give et rimelig retvisende billede af PPR-området generelt.

¹⁴ Furesø Kommune indgår kun i analysen med data for skoleåret 2023/2024.

¹⁵ Kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov er opgjort med det socioøkonomiske indeks fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Kommunale Nøgletal. Et lavt socioøkonomisk udgiftsbehov betyder at kommunens borgere er relativt mindre udfordrede opgjort på en række socioøkonomiske karakteristika. Et højt socioøkonomisk udgiftsbehov betyder omvendt at kommunens borgere er relativt mere udfordrede.

¹⁶ Oplysninger om PPR's organisering og opgavevaretagelse er fra kommunernes spørgeskemabesvarelser, som vi præsenterede i analysen om kommunernes organisering og styring af PPR. Kategoriseringen med hhv. under 60 pct. og over 80 pct. individorienterede opgaver er også fra denne analyse. Du kan se resultaterne fra repræsentativitetsanalysen og se hvordan de enkelte variable er opgjort i bilag 3 "Metode". Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed (2024): "Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen".

Tabel 2.3

Kommunekarakteristika ved kommuner i analysen sammenlignet med alle kommuner

Karakteristika	Kommuner i analysen	Alle kommuner
Socioøkonomisk indeks¹⁾ (andel i pct.)		
Lavt socioøkonomisk udgiftsbehov, indeks < 0,95	44	37
Gennemsnitlig socioøkonomisk udgiftsbehov	31	27
Højt socioøkonomisk udgiftsbehov, indeks > 1,05	25	37
Indbyggertal¹⁾ (andel i pct.)		
Under 40.000 indbyggere	38	39
40.000-80.000 indbyggere	31	46
Over 80.000 indbyggere	31	15
Regioner (andel i pct.)		
Region Nordjylland	25	11
Region Midtjylland	13	19
Region Syddanmark	13	22
Region Sjælland	38	17
Region Hovedstaden	13	30
Kommunetyper (andel i pct.)		
Hovedstads- og storbykommuner	31	28
Provinsbykommuner	6	16
Oplandskommuner	38	24
Landkommuner	25	32
Antal kommuner	16	98

Anm.: Variablene i analysen samt kategoriseringen er beskrevet i kapitel 3 herunder.

Kilde: Kommunernes PPR-registreringer, Danmarks Statistik, De Kommunale Nøgletal fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet og egne beregninger. ¹⁾ Gennemsnit for 2021 til 2023.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tabel 2.4

Organisering af PPR-funktionen i kommuner i analysen sammenlignet med alle kommuner

Organisering	Kommuner i analysen	Alle kommuner
PPR's organisatoriske forankring (andel i pct.)		
Sammen med skole- og/eller dagtilbudsområdet	44	38
Sammen med familie-/socialområdet	38	41
På tværs af begge områder	13	15
Andet	6	6
PPR's organisatoriske bredde (andel i pct.)		
Smal	25	28

Mellem	50	54
Bred	25	19
Har fysio- eller ergoterapeuter ansat i PPR (andel i pct.)		
Ja	69	66
Nej	31	34
Andel af PPR-medarbejdernes arbejdsopgaver, som er individorienterede opgaver (andel i pct.)		
Under 60 pct.	25	19
60-69,9 pct.	13	20
70-79 pct.	25	29
80 pct. eller højere	38	26
Ikke svaret	0	6
Antal kommuner	16	80

Anm.: Variablene i analysen samt kategoriseringen er beskrevet i kapitel 3 herunder. Analysen er kun lavet for de kommuner, der har besvaret spørgeskemaet om kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen. Derfor er alle kommuner kun 80.

Kilde: Kommunernes PPR-registreringer, Danmarks Statistik, De Kommunale Nøgletal fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet og egne beregninger.

2.4 Validering af data

Da PPR-datasættet er nyindsamlet, har det været nødvendigt at validere og kvalitetssikre data. Da der ikke tidligere er lavet lignende dataindsamling, har vi ikke kunne validere datasættet op mod allerede kendt data. Valideringen af data har derfor primært taget udgangspunkt i følgende undersøgelser.

1. Hvor mange børn og unge i kommunen har en PPR-sag samlet for de tre skoleår? Er der væsentlige outliers blandt kommunerne?
2. Hvor mange børn og unge i kommunen har en PPR-sag opdelt på de tre skoleår? Er der kommuner med væsentlige udsving, hvilket kunne indikere fejl i data
3. Hvor mange af de segregerede elever i kommunen har en PPR-sag samlet for de tre skoleår?

I de tilfælde hvor nogle af ovenstående undersøgelser viste tegn på mulige fejl i data, har vi været i dialog med PPR-ledere og –medarbejdere, for at sikre, at de oplysninger der fremgår af data er i overensstemmelse med kommunernes praksis på området. På baggrund af ovenstående undersøgelser og efterfølgende dialog med kommunerne valgte vi i dialog med kommunerne at slette fem kommuner fra analysen grundet tegn på dataudfordringer. Derudover modtog vi et opdateret dataudtræk fra yderligere seks kommuner.

I hovedrapportens kapitel 3 kan du læse hovedkonklusionerne fra vurderingen af det data, som analysen er lavet på baggrund af (dvs. efter de 5 kommuner er slettet fra datasættet).

3 Registerdata som anvendes i analysen

Undervejs i hovedrapporten er data om PPR koblet med diverse registre primært fra Danmarks Statistik med oplysninger om børnene og de unge samt deres forældre og søskende. Herunder beskrives, hvilke datakilder vi anvender for at identificere disse oplysninger, samt eventuelt hvordan data er kategoriseret. Kapitlet er struktureret ud fra kapitlerne i hovedrapporten. Afslutningsvist beskrives datakilder for oplysninger om kommunekarakteristika, herunder kommunernes organisering af PPR, som anvendes løbende gennem hele hovedrapporten.

Variable om børn og unge

I tabel 3.1 beskrives de variable, som anvendes i analysen af karakteristika for børn og unge med PPR-sag.

Tabel 3.1

Variable om børn og unge

Variabel	Register ¹⁾	Evt. bemærkning
Køn	BEF	
Alder	BEF	Opgjort pr. 31. december i det pågældende skoleår.
Herkomst	BEF	
Har en psykiatrisk diagnose ¹	LPR ²⁾ , RUKS ²⁾	Angiver om man har fået registreret en psykiatrisk diagnose enten som aktionsdiagnose eller bidiagnoser i forbindelse med kontakt til et somatisk eller psykiatrisk sygehus inden for de seneste ti år dog senest 31. december året før skolestart.
Har en fysisk diagnose ²⁾	LPR ²⁾ , RUKS ²⁾	Angiver om man har fået registreret en fysisk diagnose enten som aktionsdiagnose eller bidiagnoser i forbindelse med kontakt til et somatisk eller psykiatrisk sygehus i løbet af personens liv dog senest 31. december året før skolestart.
Har modtaget en indsats på det specialiserede socialområde efter Barnets Lov ³⁾	BUAF, BUFO	Angiver om man har modtaget en indsats senest den 31. juli før skoleåret starter.
Født for tidligt	MFR, LPR ²⁾	Barnet er født tidligere end uge 37.
Placering i søskendeflokken	BEF	

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er registrene fra Danmarks Statistik. ²⁾ Register fra Sundhedsdatastyrelsen.

Identifikation af psykiatriske diagnoser

Ud over den overordnede variabel for om man har en psykiatrisk diagnose, har vi også opgjort populationen på udvalgte psykiatriske diagnoser. En psykiatrisk diagnose er afgrænset ligesom det fremgår i tabel 3.1 ovenfor. Dvs. variabelen angiver, om man senest den 31. december året før skoleåret starter har fået registreret en eller flere psykiatriske aktions- eller bidiagnoser, på enten et psykiatrisk eller et somatisk sygehus inden for de 10 forudgående år. De udvalgte psykiatriske diagnoser er afgrænset efter klassifikationssystemet ICD10. I tabel 3.2 herunder fremgår de diagnosekoder, der er anvendt til afgræsning af de udvalgte psykiatriske diagnoser. Man kan indgå i flere kategorier samtidig.

Tabel 3.2

Beskrivelse af kategorier for psykiatriske diagnoser

Diagnoser	ICD10-kode	Evt. bemærkning
ADHD inkl. ADD	DF90, DF988C	
Autismespektrumforstyrrelse.	DF84	
Mental retardering	DF70-DF79, DR418	
Specifikke udviklingsforstyrrelser	DF80-DF83	
Emotionelle diagnoser	DF40-DF42, DF93, DF32, DF33, DF43	ODC, angst (inkl. fobier, depression, tilpasnings- og belastningsreaktioner (stress))
Adfærdforstyrrelser mv.	DF91, DF941, DF942, D948, DF949, DF20-DF29	Herunder tilknytningsforstyrrelser og psykoser/psykotiske ledelser (bl.a. skizofreni)
Spiseforstyrrelse	DF50, DF982	
Øvrige psykiske diagnoser	Øvrige DF*-diagnoser.	

Anm.: Diagnosekategorier er identificeret med registret LPR fra Sundhedsdatastyrelsen.

Variable om placering på indsatsrampen for det specialiserede socialområde

Ud over den overordnede variabel for om man har modtaget en indsats på det specialiserede socialområde efter Barnets Lov, har vi også inddelt populationen efter den højeste placering på indsatsrampen. Kategoriseringen er lavet ud fra paragraffer for indsatserne. Da alle datapunkter senest er fra 2023 er det paragraffer efter Serviceloven. I tabel 3.3 herunder fremgår kategoriseringen af de fire trin. Paragraffen er angivet med værdien på variablen pgf. Dog er alle anbringelser samlet i en kategori grundet forholdsvist få personer med anbringelser. Derfor angives ikke konkrete pgf-værdier for denne kategori. Kategoriseringen er hierarkisk. Dvs. hvis man har modtaget flere indsatser er det den på det højeste indsatstrin, der anvendes.

Tabel 3.3

Beskrivelse af kategorier på indsatsrampen for det specialiserede socialområde

Indsatstrin	Beskrivelse	Evt. pgf-værdi
Anbragt	Alle anbringelser samt hjemmestøttede foranstaltninger	Alle anbringelser + pgf= (425, 262)
Personrettet forebyggelig foranstaltning		210, 215, 225, 230, 240, 245, 250, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 290.
Familierettet forebyggelig foranstaltning		406, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 451, 455, 498, 499.
Tidlig indsats, § 11		401, 402, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 452

Anm.: Oversættelse af pgf-koder kan findes på Danmarks Statistiks hjemmeside:

<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/moduldata-for-sociale-forhold-sundhedsvaesen-retsvaesen/pgf>

Overlap mellem PPR, psykiatrien og det specialiserede socialområde

I afsnittet om overlap ser vi på, om børn og unge med en PPR-sag også har kontakt i psykiatrien og/eller modtaget en indsats på det specialiserede socialområde efter Barnets Lov i samme skoleår som PPR-sagen. Resultaterne i overlapsanalysen omhandler kun børn og unge med en PPR-sag i 2021/2022 og/eller 2022/2023, da vi i skrivende stund ikke har fyldestgørende data om kontakter i psykiatrien og indsatser på det specialiserede socialområde for 2024. Tabel 3.4 angiver afgrænsningen af de tre variable, der anvendes i denne analyse.

Tabel 3.4

Variable om overlap mellem PPR, psykiatrien og det specialiserede socialområde

Variabel	Register ¹⁾	Evt. bemærkning
Har en sag ved PPR	PPR-data	Som resten af analysen
Kontakt i psykiatrien	LPR ²⁾	Angiver om man har haft kontakt til psykiatrien inden for skoleåret, dvs. fra den 1 august til den 31 juli året efter. Psykiatrisk kontakt defineres som kontakt til afdeling med hovedspeciale psykiatri eller børne- og ungdomspsykiatri, samt kontakter uden for disse specialer, hvor aktionsdiagnosen er psykiatrisk (en DF-kode i ICD-10-klassifikationen samt koden "DR418" (mental retardering)).
Modtager indsats på det specialiserede socialområde efter Barnets Lov	BUAF, BUFO	Angiver om man har modtaget en indsats inden for skoleåret, dvs. fra den 1 august til den 31 juli året efter.

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er registrene fra Danmarks Statistik. ²⁾ Register fra Sundhedsdatastyrelsen.

Variable om forældre og søskende

I tabel 3.5 beskrives de variable, som anvendes i analysen af karakteristika for forældre og søskende til børn og unge med PPR-sag. Søskende er defineret som de børn, der bor i samme husstand som barnet/den unge selv. Der er således ikke nødvendigvis tale om biologiske søskende. Variable som anvendes i tabel 5.4 i hovedrapporten (fx andel i segregeret specialundervisning og andel med tegn på lav trivsel) er beskrevet i tabel 3.1 og 3.7 i dette kapitel).

Tabel 3.5

Variable om forældre og søskende

Variabel	Register	Evt. bemærkning
Mors alder ved barnets fødsel/ung mor	BEF	Vi betegner det "ung mor", hvis moren yngre end 25 år ved barnets fødsel.
Forældrenes uddannelsesniveau	UDDF	
Enlig forsørger	BEF	
Forældres beskæftigelse	RAS	Beskæftigelsesstatus er opgjort i november i skoleåret.
Forældres herkomst	BEF	
Forældre med psykiatrisk diagnose	LPR ²⁾ , RUKS ²⁾	Samme som før børn og unge, se tabel 3.1.
Forældre med social indsats	HANDIC	Personer der har modtaget en indsats senest den 31. juli forud for skoleåret.
Søskende med psykiatrisk diagnose	LPR ²⁾ , RUKS ²⁾	Samme som før børn og unge, se tabel 3.1.
Søskende med en forebyggende eller tidlig indsats efter Barnets Lov	BUAF, BUFO	Samme som før børn og unge, se tabel 3.1.

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er registrene fra Danmarks Statistik. ²⁾ Register fra Sundhedsdatastyrelsen.

Variable om dagtilbud og skole

I tabel 3.6 ses det, hvordan vi har identificeret oplysninger om børnenes dagtilbud og i tabel 3.7 ses tilsvarende, hvordan vi har identificeret oplysninger om børnenes skole. Enkelte børn har både en dagtilbuds- og en skoleobservation. I så fald anvendes skoleobservationen.

Tabel 3.6

Variabel om dagtilbud

Variabel	Register ¹⁾	Evt. bemærkning
Går i dagtilbud	BOERNFB, DAG-TIL_BOERN	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.
Dagtilbuddets ejertype/lovgrundlag	DAG-TIL_FORAELDRE BEST, DAG-TIL_INST	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.
Dagtilbudstype for 1-2-årige	BOERNFB, DAG-TIL_BOERN	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er registrene fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.7

Variable om skole

Variabel	Register ¹⁾	Evt. bemærkning
Går i skole	KOTRE	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.
Institutionstype	INST, UDDINST	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.
Klassetrin	KOTRE	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret.
Modtager specialundervisning	UDSP	Opgjort pr. 30. september i starten af skoleåret. Segregeret specialundervisning angiver elever, der går på specialskole eller dagbehandlings-tilbud (INST3=1015, 1016) samt elever der går i specialklasser (KL_TYPE=50). Specialundervisning på almenområdet angiver elever, der ikke er segregeret og som gennemsnitligt modtager over 9 timers (12 lektioner) specialundervisning pr. uge (SPC_OMFANG>=9).
Lav elevtrivsel	Data fra den nationale trivselsmåling ²⁾	Vi anvender Børne- og Undervisningsministeriets indikator for lav elevtrivsel. Man er i lav elevtrivsel, hvis man svarer lavt på minimum 3 af 9 udvalgte spørgsmål. Læs mere på ministeriets hjemmeside: https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2022/sep/220913-nye-indikatorer-saetter-fokus-paa-lav-elevtrivsel
Højt fravær	Fraværdata ²⁾	Højt fravær er defineret som en fraværprocent over 10.

Anm.: ¹⁾ Med mindre andet er angivet, er registrene fra Danmarks Statistik. ²⁾ Registret er fra Styrelsen for It og Læring (STIL) under Børne- og Undervisningsministeriet.

Variable om kommunerne

I tabel 3.8 beskrives de variable vi anvender på kommuneniveau. Det drejer sig dels om de klassiske kommunevariable (indbyggertal, socioøkonomisk indeks etc.), og dels om variable der beskriver PPR's organisering. Oplysninger om PPR's organisering findes i vores spørgeskemaindsamling, som blev foretaget samtidig med indsamlingen af PPR-data. Læs mere om spørgeskemaet i rapporten "Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen"¹⁷, som kan findes på vores hjemmeside (www.benchmark.dk).

¹⁷ Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2024.

Tabel 3.8

Variable om kommunerne

Variabel	Datakilde	Evt. bemærkning
Indbyggertal	Statistikbanken	Opgjort som kommunens gennemsnit for 2021-2023.
Socioøkonomisk udgiftsbehov	Indenrigs- og Sundhedsministeriets Kommunale Nøgletal	Opgjort med det socioøkonomiske indeks, som angiver kommunernes relative udgiftsbehov, når man ser på en række socioøkonomiske kriterier. Opgjort som kommunens gennemsnit for 2021-2023. Vi har inddelt kommunerne i følgende kategorier: "Lavt" socioøkonomisk udgiftsbehov angiver kommuner, hvor borgerne er relativt mindre udgiftstunge for kommunen (socioøkonomisk indeks < 0,95). "Gennemsnitligt" socioøkonomisk udgiftsbehov angiver kommunerne i midten (indeks >0,95 & indeks <1,05). "Højt" socioøkonomisk udgiftsbehov angiver kommuner, hvor borgerne er relativt mere udgiftstunge for kommunen (socioøkonomisk indeks >1,05).
Region	Statistikbanken	
Kommunetype	Danmarks Statistik	Vi anvender Danmarks Statistiks kommunegrupper. Læs mere her: https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/nomenklaturer/kommunegrupper
PPR's organisatorisk forankring	Benchmarkingenhedens spørgeskema om PPR ¹⁾	Spørgsmålsformulering: "Hvor er PPR-funktionen forankret organisatorisk i din kommune? (der kan sættes flere krydser)" På baggrund af kommunernes svar og eventuel opfølgende korrespondance med PPR-afdelingen er kommunerne kategoriseret i følgende fire kategorier: "Sammen med skole- og/eller dagtilbudsområdet", "Sammen med familie-/socialområdet", "På tværs af begge områder" og "Andet".
Er der ansat fysio-/ergoterapeuter i PPR?	Benchmarkingenhedens spørgeskema om PPR ¹⁾	Spørgsmålsformulering: "Hvilke medarbejdergrupper har I ansat i jeres PPR-funktion, ekskl. ledelse? (der kan sættes flere krydser)" Egen kategorisering på baggrund af to spørgsmål om PPR's opgavevaretagelse og om der er ansat fysio- eller ergoterapeuter i PPR.
PPR's bredde	Benchmarkingenhedens spørgeskema om PPR ¹⁾	Vi anvender følgende kategorier: "Smal" er kommuner hvor PPR består af psykologer og talehørekonsulenter (samt evt. pædagogiske konsulenter) og hvor PPR ikke i høj eller meget høj grad løser opgaver på familie-/socialområdet. "Bred" er kommuner hvor PPR foruden ovenstående medarbejdergrupper også består af fysio-/ergoterapeuter og hvor PPR i høj eller meget høj grad løser opgaver på familie-/socialområdet. "Mellem" er enten kommuner der har fysio/ergoterapeuter i PPR, men ikke i høj eller meget høj grad løser opgaver på familie-/socialområdet, eller kommuner der ikke har fysio-/ergoterapeuter i PPR, men i høj eller meget høj grad løser opgaver på familie-/socialområdet. Kategoriseringen er beskrevet yderligere i analysen "Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen".
Antal PPR-årsværk pr. 1.000 barn i kommunen	Benchmarkingenhedens spørgeskema om PPR ¹⁾	Spørgsmålsformulering: "Hvor mange medarbejdere opgjort i årsværk arbejder i din kommunes PPR-funktion pr. 1. april 2024? Hvis ikke kommunerne kunne slå de præcise årsværk op i kommunale data, var det også muligt at opgøre årsværk med et skøn. Det har 54 pct. af kommunerne gjort.
Andel af PPR-medarbejdernes arbejdsopgaver, som er individorienterede opgaver	Benchmarkingenhedens spørgeskema om PPR ¹⁾	Spørgsmålsformulering: "Hvordan er PPR-medarbejdernes arbejdstid samlet set fordelt mellem individorienterede opgaver, fællesskabsorienterede opgaver samt øvrige opgaver (angiv som et skøn)?"

Anm.: ¹⁾ Læs mere om spørgeskemaet i analysen "Kommunernes organisering og styring af PPR-funktionen" (Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2024).

4 Læringspunkter ved indsamling af data om PPR-sager

Denne rapport bygger som bekendt på en dataindsamling fra 16 kommuners PPR-fagsystemer, om hvilke børn og unge, der har en sag ved PPR-sag. Det er os bekendt første gang, at der er indsamlet data om PPR-sager i dette omfang. I forbindelse med indsamlingen af data samt det efterfølgende arbejde med data har vi gjort os nogle erfaringer, som andre med fordel kunne drage nytte af, hvis man på et senere tidspunkt vil indsamle data om PPR på individniveau. I dette kapitel præsenterer vi de mest centrale læringspunkter fra dataindsamlingen.

Et gennemgående tema i læringspunkterne er, at der i dag ikke eksisterer fælles retningslinjer for, hvordan man registrerer sager på PPR-området, ud over de helt overordnede regler om, at sagerne skal journaliseres på individniveau. Der kan være mange forskellige – og delvist modsatrettede hensyn i den forbindelse – men alt andet lige vil det påvirke mulighederne for at indsamle sammenligneligt data, når der ikke er fælles retningslinjer for fx hvad registreringer af PPR-sager skal indeholde.

I den forbindelse er det desuden væsentligt at nævne, at der helt generelt har været stor efterspørgsel for mere ledelsesinformation om PPR-området, når vi har talt med de kommunale PPR-ledere og –medarbejdere i forbindelse med analysen. Her nævnes det blandt andet, at man gerne vil kunne anvende ledelsesinformationen til at arbejde mere dataunderstøttet, og til bedre at kunne vidensdele med andre afdelinger i kommunen samt med PPR-funktioner i andre kommuner. Der ses således også et potentiale ved øget dataunderstøttelse på PPR-området.

Endelig skal det nævnes, at læringspunkterne ikke er forslag til at ensrette PPR-indsatsen på tværs af kommunerne, men alene skal ses som et overblik over de væsentligste udfordringer, som vi er stødt på i forbindelse med indsamlingen af data på tværs af kommuner.

Herunder er læringspunkterne opremset:

- **Hvornår kalder vi det en PPR-sag?** For at kunne indsamle data om PPR er det nødvendigt at definere, hvad vi forstår som en PPR-sag. På andre områder ville man typisk kunne afgrænse det ud fra konkrete paragraffer i lovgivningen. Hvis man fokuserer på de lov-bundne PPR-opgaver vil datasættet dog ikke omhandle alle de opgaver, som PPR i praksis arbejder med. I indeværende analyse har vores tilgang derfor været, at anvende en bred definition af PPR, hvor PPR forstås som kommunens samlede PPR-funktion.
- **Hvornår betragtes en PPR-sag som "åben" og "lukket"?** Der kan være forskel på, hvornår og hvor hurtigt kommunerne lukker en sag i systemerne. Derfor er det ikke sikkert at man får et sammenligneligt datagrundlag, hvis man for eksempel laver et dataudtræk kun bestående af åbne PPR-sager. Det er derfor nødvendigt at forholde sig til, om "åben"/"lukket"-terminologien er tilstrækkelig. I indeværende analyse anvender vi afgrænsningen, at der skal være aktivitet på PPR-sagen i løbet af skoleåret (dette er uddybet i kapitel 3 "Metode" i hovedrapporten).
- **Skal re-visitationsvurderinger betragtes som en aktivitet på PPR-sagen?** For elever der modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal der mindst en gang årligt i skolen og to gange årligt i dagtilbuddene tages stilling til, om den specialpædagogiske bistand skal fortsætte, ændres eller ophøre. Dette omtales "re-

visitationsvurdering". Det er relevant at være opmærksom på, hvordan og i hvilket omfang re-visitation i forbindelse med specialundervisning indgår i et PPR-dataudtræk.

- **PPR-lignende sager registreres i forskellig grad på skoler og dagtilbud?** Kommunerne har forskellige organiseringer af PPR, hvilket blandt andet betyder, at det man i nogle kommuner betragter som PPR-sager, kan varetages på de enkelte skoler og enkelte dagtilbud i andre kommuner. Hvis sagen udelukkende håndteres på skolen eller i dagtilbuddet vil den ikke indgå i forvaltningens PPR-data. Så længe PPR-medarbejderne ikke er inde over sagen, er PPR-datasættet som sådan retvisende, men det kan give udfordringer med sammenligneligheden af PPR-data, som man skal forholde sig til i analysen.
- **Hvornår er en PPR-sag anonym?** I den indledende fase af en PPR-sag kan der være tale om anonym rådgivning. Det er vores indtryk, at der er forskelle mellem kommunerne på, hvor tidligt i processen PPR-sagen registreres.
- **Data om PPR-sager omhandler ikke børn i en gruppeindsats?** Som nævnt ovenfor udnytter vi i indeværende dataindsamling, at der er journaliseringspligt, ved de individuelle PPR-sager. PPR laver dog stadig flere indsatser på gruppeniveau (fx i en klasse eller på en stue i et dagtilbud), og der er generelt et øget politisk fokus på, at PPR skal bruge mere af arbejdstiden på netop de gruppeorienterede indsatser. I den forbindelse er det værd at være opmærksom på, at de oplysninger, der registreres på CPR-niveau i PPR's fagsystem, kun omhandler de individuelle PPR-sager.
- **Hvordan og hvor registreres eksterne PPR-ydelser?** Flere kommuner køber og sælger PPR-ydelser til andre kommuner, enten fordi et barn går i dagtilbud/skole i en anden kommune end bopælskommunen, eller fordi den udøvende kommune har nogle andre PPR-tilbud end betalingskommunen. Hvis man vil indsamle PPR-data kunne det derfor være informativt at efterspørge en oplysning af kommunens rolle i PPR-sagen (betalingskommune, udøvende kommune etc.) – eller alternativt af afgrænse datasættet til en af rollerne.
- **Ikke alle fagsystemer kan lave et automatisk dataudtræk:** I forbindelse med indeværende analyse var der som bekendt 21 kommuner, der oprindeligt kunne levere PPR-data fra deres fagsystem. Blandt de kommuner, der ikke kunne levere data, var der selvfølgelig en gruppe kommuner, som måtte prioritere andre opgaver, men derudover var der også en større gruppe kommuner, der svarede at de gerne ville deltage, men at de ikke havde mulighed for at lave det ønskede dataudtræk. Det er med andre ord forskelligt, hvor gode muligheder kommunerne har for at udtrække data fra deres fagsystemer, herunder om PPR-medarbejderne selv kan gøre det, eller om det kræver assistance fra IT-afdelingen.
- **Overskrives tidligere registreringer, når der foretages ændringer og tilføjelser i PPR-sagen?** De fleste kommuner i indeværende analyse kunne angive data om medarbejdergruppe(r) på PPR-sagen. I nogle tilfælde var det dog kun muligt at trække oplysninger om én medarbejdergruppe, fx den første medarbejdergruppe eller den seneste medarbejdergruppe. Hvis man indsamler PPR-data fra flere kommuner er det derfor væsentligt at være opmærksom på, hvorvidt dataudtrækket indeholder de nyeste registreringer, de første registreringer på sagen eller alle registreringer på sagen.

- **Interessante oplysninger, som vi valgte ikke at indsamle:** I indeværende analyse har vi udelukkende indsamlet oplysninger om CPR-nummer, skoleår, medarbejdergrupper, og om der er lavet en PPV på sagen. Derudover er der forskellige oplysninger, som vi havde håbet at kunne få med, men hvor det viste sig, at det ikke var muligt at angive for særlig mange kommuner. Det drejer sig særligt om oplysninger angående dato for hvornår sagen er startet og eventuelt afsluttet (i stedet for den mere overordnede angivelse af skoleår, som vi anvender) og opgavetyper for PPR-sagen. Det kunne også være relevant at indsamle oplysninger om omfanget af PPR-sagen (fx hvor meget arbejdstid medarbejderne bruger på sagen). I forhold til nye oplysninger skal det dog også overvejes, hvordan det vil påvirke den tid medarbejderne skal bruge på at registrere.